

PK och yttrandefrihet

Ett demokratiskt dilemma?

KEFU-dagen den 29 maj 2018

CHRISTIAN FERNÁNDEZ

MALMÖ UNIVERSITET

Tre frågor och ett boktips...

- ▶ Vad är yttrandefrihet?
- ▶ Vad är PK?
- ▶ Det demokratiska dilemma?
- ▶ Mer att läsa...

1 Vad är yttrandefrihet?

- Yttrandefrihetens **juridiska** innebörd
- Rätten att uttrycka åsikter utan att bli utsatt för censur, rättslig påföljd eller andra begränsningar
- Tryckfrihetsförordningen (1766)
- Regeringsformen (1974)
- Yttrandefrihetsgrundlagen (1991)
- Europakonventionen (Sv. 1995)
- Politik, vetenskap, konst, litteratur, religion, etc.

1 Vad är yttrandefrihet?

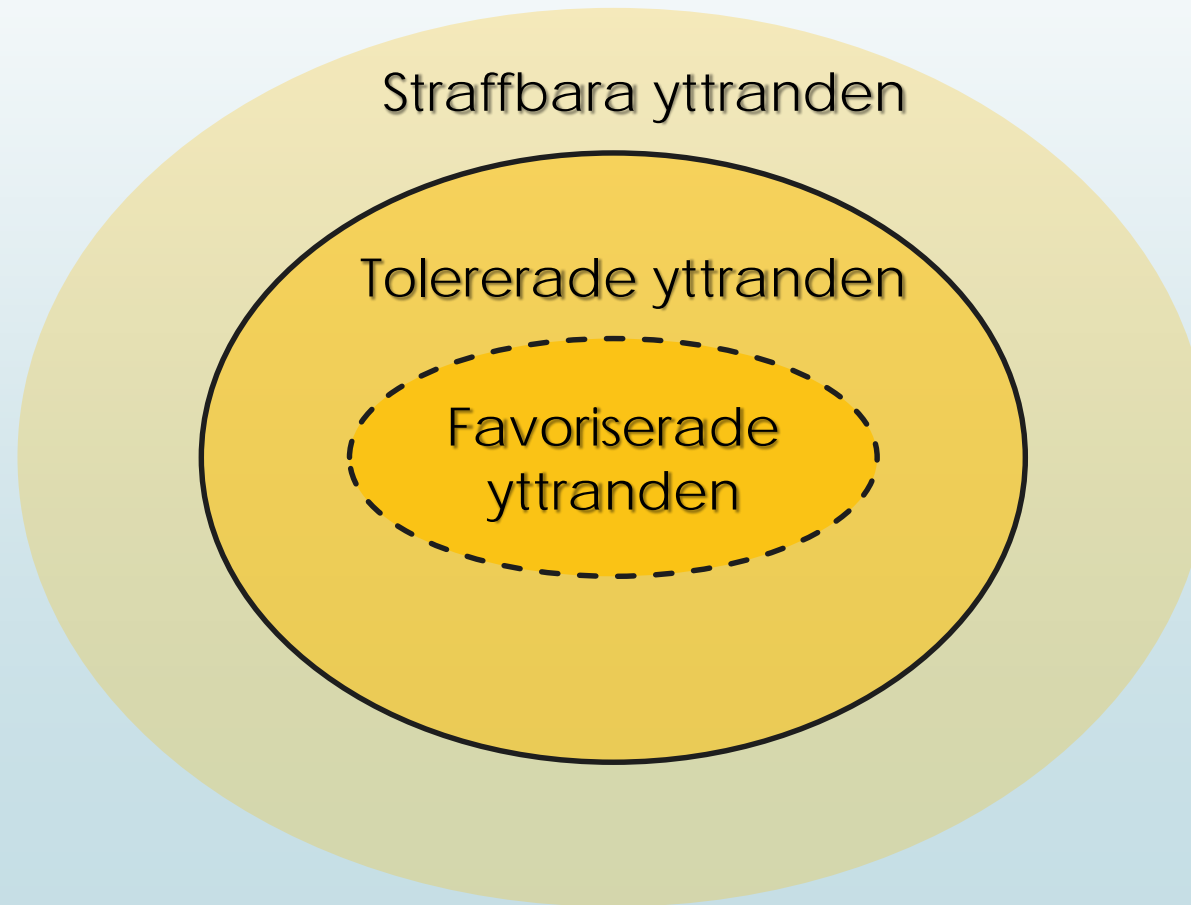
- Yttrandefrihetens **normativa** innebörd
- Fri spridning av information, idéer och åsikter.
- "Ett fritt meningsutbyte och en allsidig debatt" (YGL)
- Sanning och kunskap
- Självstyre och ansvarsutkrävande

1 Vad är yttrandefrihet?

- Yttrandefrihetens **begränsningar**
- Mills "skadeprincip"
- *Fysisk skada*: rikets säkerhet, allmän ordning och säkerhet
- *Annan skada*: förtal, förolämpning, ärekränkning, hets

1 Vad är yttrandefrihet?

1 Vad är yttrandefrihet... inte?

- ▶ Tre vanliga **missuppfattningar**:
- ▶ En absolut frihet
- ▶ En rätt till yttrandejämlighet
- ▶ En privat angelägenhet

2 Vad är PK?

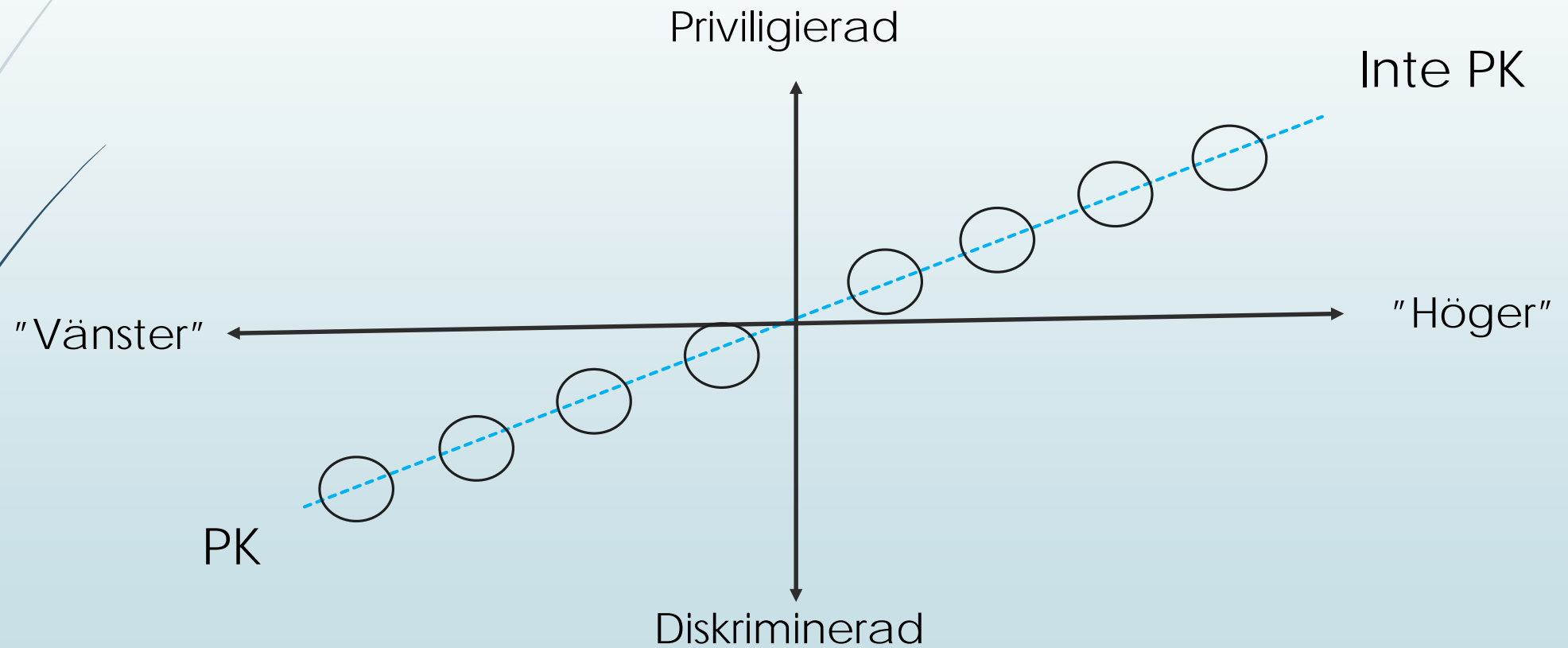
- Kort **bakgrund**
- Mao, Trotskij och kommunismen
- Den nya vänstern och identitetspolitiken
- Kritiken från höger
- Den ironiska vändningen
- Från USA till Sverige
- Successiv sammansmältning med vissa ämnen och frågor – migration, mångfald, minoriteter...

2 Vad är PK?

- PK som **form**
 - Betoning av politiska värden på bekostnad av andra, t.ex. vetenskapliga och estetiska
 - *Politisering* av icke-politiska frågor och ämnen.
- PK som **substans**
 - En ideologi som betonar identiteters betydelse i politiken
 - *Differentiering* av åsikter och argument med hänvisning till subjektsposition.

2 Vad är PK?

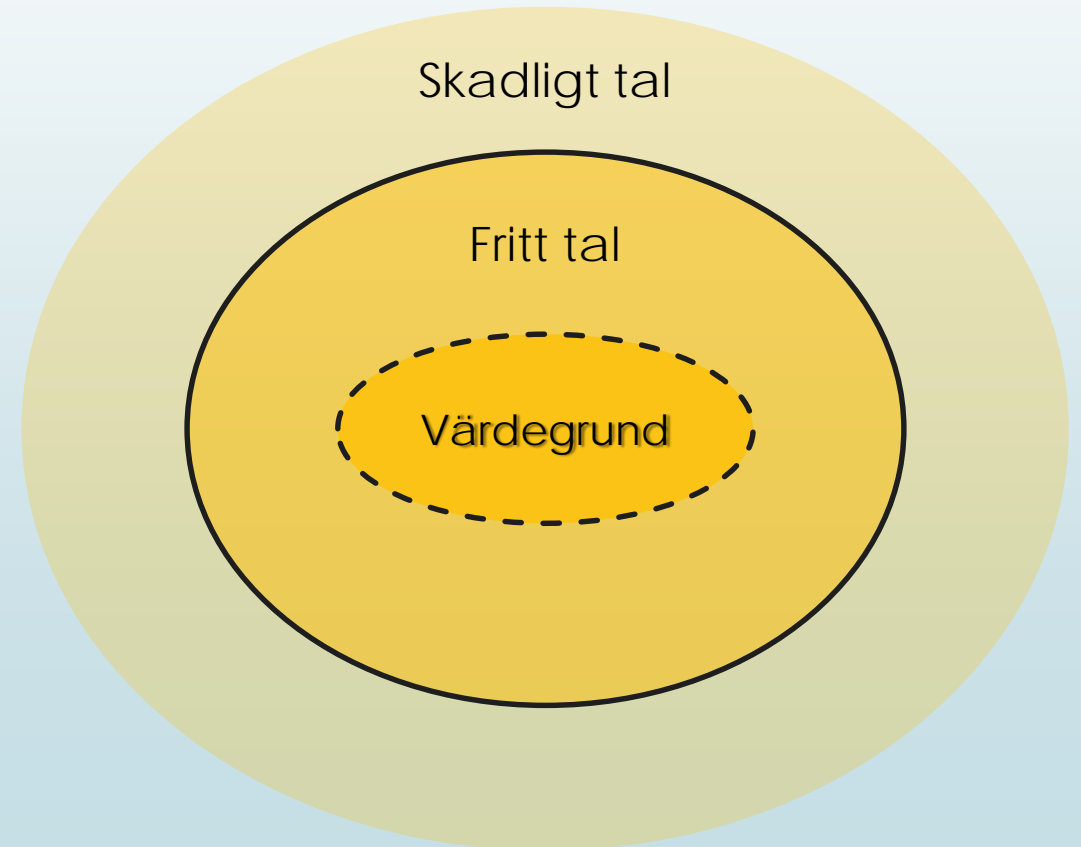

3 Det demokratiska dilemmat?

- **Å ena sidan:** Försvar av åsiktspluralism, avvikande uppfattningar och "högt i tak".
- **Å andra sidan:** Försvar av politisk anständighet, hänsyn till andras anseende och "god ton".
- **Betoning på:** Ömsesidig respekt, spelets regler, objektivitet och saklighet, vilja att lära och lyssna.

3 Det demokratiska dilemmat?

- ▶ Hårda gränser får inte bli mjuka!
- ▶ Mjuka gränser får inte bli hårda!
- ▶ Försvara gränserna från båda hållen:
- ▶ Hårda gränser: motstånd mot grova kränkningar och lättkränkthet.
- ▶ Mjuka gränser: försvar av liberaldemokratisk värdegrund och värdet av att den ständigt prövas.

4 Mer att läsa...

